

Předsklово.

Naš „Časopis Maćicy Serbskeje“ z lěta 1901 ma mjez druhim sobu tón nastawk: „Tři sta metaforiskich hronow serbskeje ludoweje rěče.“ Tej zběrcy je krótke předsłowčko date, kotrež by z džela tež tudy přihódne bylo. Toho dla dowolam sebi, na njo tež tu spomnić. Wono ma prašmo na čole: „Metaforiske hrona“ što chce to rjec? A w tymle prašmje nadžija stoji, zo nam z khmanišeho pjera wo tom rozprawa příndže. Hač dotal pak žaneje dóstali njejsmy.

Přidawnik „metaforiski“ njeje ze serbskeje, ale — kaž wěsće — z grichiskeje rěče. Naš Pfulowy słownik ma za tuto cuze słowo wuraz „přenošk“. A z čoho je tole wusłowo přišlo? To z toho, zo ma wšak zrozum, kiž je so z prěnjotneho wopřijeća na něšto podobne přenjesl. To přenjesene wuhrono so tak runjewon we prěním a powšitkownym wobjimje zrozumić nima. Hlej, hdyž někomu praja: „Ty witka“, to njeměnja někajku haļužku, z kotrejž so wije a pleće a wježe. Ně, ale čłowjeka měnja, kiž wěsty a wobstajny njeje, ale so w zmyslenju tam a sem wjerći a wije abo dawa so wjerēć a wić. Potajkim je tu kajkosé někajkeježkuli witki na čłowjeka přenjesena.

Abo wzmiče příklad: „Złote čelo“. Při tymle słowie pomysli sebi lóžkobyć kóždy na tamny Aronowy wutwor ze złota. Ale we sadže: „Tón nawożeń sebi złote čelo bjerje“ sebi na bohatu, ale pak hłupikoju njewjestu mysla.

Abo wzmimy prajimo: „To je tajka khora tujawka“. Štó tu njestroweho ptaka toho pomjena měni? Njeměnja to īahodnu, kipru a khorowatu žónsku? —